

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frral fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon.

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom. A lóhermag tisztogatása. — A „Borászati Lapok“ t. szerkesztője, Molnár István urnak. — A kezelő és védszemélyzet szervezése magán erdőbirtokon. — Válasz egy levélre. — Néhány szó a gyümölcstermelésről. — Kolos-monostori vizsgák — **Egyleti mozgalmak:** Választmányi ülés 1877 február 5-én. — Mellékletünk. — Piaczi árak. — Hirdetések.

A lóhermag tisztogatása.

A hideg téli napok mintha csak a lóhermag cséplésére volnának teremtvé, mert akár cséppel, akár géppel teljesítjük azt, minél hidegebb az idő, annál könnyebben hagyja el a magocska borító hüvelyét. A lóhermag kicséplése a hadaró egyszéri alkalmazásával nincs befejezve, mert ismételt szelelés, seprés és rostálás után még mindig számos fel nem pattant hüvelyt találunk, mely újból csép alá kell, hogy kerüljön. A gond és pontosság, melyet a lóhercséplésre fordítunk, a mag bece által teljesen igazolva van, mert hanyagabb munka mellett tetemes mennyiségű mag menne kárba! Mindezt a gazda nagyon jól tudja és épen azért felette különösnek tetszik, hogy a lóhermag tisztogatása oly csekély figyelemben részesül.

A mezei gazdaságnál tudvalevőleg minden siker nagy részt attól függ, hogy mennyi munka használtatott fel és minő szorgalommal és renddel lett az végrehajtva. Ha például a lóhermagot rosszul tisztogatjuk, ha sok mag hüvelyében marad, vagy a mi oly gyakran történik, ha a lóher különböző burján magvakkal van összevegyülve, akkor nagyon természetes, hogy az el nem távolított polyva, homok és egyéb tisztátalanság hozzászámításával a lóhermag eladáskor felette csekély árral fog birni, másrészt pedig, hogy ilyen mag elvetésével a szükségelt mennyiségnek alig két harmada vagy fele kerül a mezőre. Ily esetben holdanként alig esik 5—6 kiló (9—11 font), holott 8—9 kilót (16—18 fontot) kellene elvetni. E mellett meg kell jegyezniünk, hogy egy baj a másikat követi. Ritkásan álló here kevés és rosz takarmányt ad. Kevés takarmány többnyire szá-

mos állatnak adagolva, természetesen kevés és rosz trágyát eredményez. Az ilyen földet aztán a rajta burjánzó gaz nagyon kimeríti és az utóvetemény, többnyire őszi kalászos, ugy szemhozam, mint a szemek súlyát tekintve jól diszlett hereföldek gabonatermésétől messze elmarad. Ide járul még a földolog: a csekélyebb pénzbevétel, melyet ugyanannyi költséggel, minővel egy jó termést be lehet takarítani, a rosz aratás okozott!

Hogy a lóhermag tisztogatására a kellő munkaköltséget nem fordítjuk, nagyon sok és tetemes hátrányokat szült, melyeket korántsem kizárólag az egyes, hanem az egész országban mindenki érez, mert ha a gazda sok és jó minőségű gazdasági terméket adhat el, akkor sok pénz folyik az országba, melylyel a gazdaságot emelni s fejleszteni lehet, a tehetős állapot pedig, mely így létrejön, mindenkinek munkát és jó keresetet ad, a mivel ismét az egész országnak jóléte van szoros kapcsolatban. Ha meggondoljuk, hogy birodalmunk lajtántuli feléből csakis a német határon át 7 évi átlagban évenként mintegy 50,000 métermázsa lóhermag szállítatik el közel 3 millió forint értékben, akkor a fentebb mondottak fontosságát be fogjuk látni. Továbbá tudnunk kell azt, hogy ezen összeget nem egyedül a gazda kapja, mert ennek nagyobbik felét nyeri és érdemli, még pedig teljes joggal azon közvetítő kereskedő, ki nem resteli fáradságát, a lóhermagot megváltogatni, kitisztogatni és egy szóval piaczképesse tenni. Ezen tetemes summa azonban a gazdaság javára eshetnék, ha a, termelő ugyanoly szorgalommal és gondnal tisztítná a heremagot, mint minővel végzi annak cséplését.

A nálunk hosszú tél lefolyása alatt a gazda kétségkívül talál néhány szép és derült napot, melyen a levegő is élénkebb mozgásban van; az ily napot azután a heremag tisztogatására használja fel. E célra finom-zövetű szita szükséges, melynek nyílása a heremagnál kissébb legyen, evvel a cséplőpajtában — ha két kapuja van — a magot jól megsztáljuk, úgy hogy a szellő minden por és földrészt eltávolítson. A szitán keresztül

eső apró burjánmagot összeseperjük és tűzbe vetjük, de világért sem adjuk a baromfinak, azonban mi még rosszabb, a trágyadombra se hányjuk. Miután egész magkészetünket így megtisztogattuk, egy második szitát alkalmazunk, melynek nyílásai a löhermagnál nagyobbak és ezt azon keresztül szitáljuk; ekkor a tiszta magot a nagyobb burjánmagvaktól és néha előforduló gabonaszemektől teljesen elválasztjuk. Magától értetődik, hogy magvas löhert csak oly földről arassunk, melyen az aranka vagy kosz (*Cuscuta Epithymum*) nem pusztít, mert az aranka magvát szitálás által sem lehet eltávolítani. Ha löherünket a leírt módon tisztogattuk és az fényes, teljes szemű, szagával az ibolyára emlékeztető, akkor az ilyen magnak kettős értéke és ára van.

A vásárlónak többnyire érdekében van, egy helyen minél nagyobb mennyiségű magot szerezni és miután ezt egy udvaron ritkán fogja találni, nagyon ajánlatos volna, ha egy községnek löhermag-termelői egyrészt a mag osztályozásához szükséges sziták beszerzésére, másrészt a célból szövetkeznének, hogy a mag eladása nagyobb mennyiségben és minden közvetítés kizárásával egyenesen a vásárló kezébe történhessék. A társulás, mely mindig és mindenütt üdvösnek bizonyult, e téren is kívánt sikerrel jutalmazná a bátor kezdeményezők fáradozását.

L. Z.

A „Borászati Lapok“ t. szerkesztője, Molnár István urnak!

A világért sem bátorkodnám egy szakembernek a szőlőfajokról nyilvánított nézetét kétségbevonni, ha nem lett volna kiváló alkalmam a bordeauxi szőlőfajokat megismerni. Én 12 év óta külön táblákban holdszámra mivelem azokat és nyáron alig telik el egy nap a nélkül, hogy szőlőim körében észleleteket ne tennék.

Becses lapjának idei 2-ik, január 25-éről kelt számában Lávay Jenő ur több külföldi szőlőfajról ír, melyre a t. szerkesztő urnak több kiegészítő észrevétele van, ugyanis azt mondja: „A Carbenet Sauvignon és Carb. franc, Carb. gris és Sauvignon ugyanazon egy faj és ha némely catalogusokban külön nevek alatt árultatnak, ez elég helytelenül történik. Még Pulliat szerint sem különbözik a C. Sauvignon a többi Carbenetektől másban, mint némely tölevelek mélyebb hasitottságában. A gyümölcs egészen egyenlő.“ — Erre nézve meg kell jegyeznem, hogy a Carbenet Sauvignon és a Carbenet franc vagy gris egészen külön fajok, de ugyanegy családbeliek. A Sauvignon nevet soha és sehol fekete szőlőnek nem adták, e név egy egészen más családhoz illet. A Carbenet franc azáltal különbözik a Carbenet Sauvignontól, hogy egy héttel előbb kezd zöldülni, úgy hogy külön táblákban termelve, senkinek sem fog eszébe jutni a két faj felcserélése. A Carb. Sauvignon levelei nagyon mélyen vannak bevágyva és a karéjok oly szélesek, hogy egymást átérlik, úgy hogy a levél látszólag öt lyukkal bír; a Carb. franc-nál ez kevésbé van meg. A Carbenet franc bogyói valamivel nagyobbak és színben világosabbak, az egyes gerezd rendszerint szárnnyasan nő. A Carb. franc előbb feketedik,

de teljes érésre csakis a Carb. Sauvignonnal egyidejűleg jut. Izük nem egyforma, a Carb. franc sokkal kevesebb illattal bír, mint a Carb. Sauvignon, de azt tartják, hogy a Carb. franc-nak lehet köszönni azon hűsítő üdéséget, mellyel a bordeauxi bor bír és mely által minden más bortól különbözik és kitűnik. Más jó vörös bor tüzes, szinte melegíti az ember száját, a bordeauxi szelid és lenyelve kellemetesen üdítőleg hat. A francia a bordeauxit tartja a legegészségesebb bornak és azt állítja, hogy bármennyit is lehet abból inni a nélkül, hogy főfájás vagy „Katzenjammer“ állana be. Látjuk tehát, hogy e kérdésnek nemesak elméleti, hanem gyakorlati jelentősége is van.

A mi a Carmenette, Carmenére, vagy Cabernette-et illeti, sem Chateau Margauxban, hol kérdezősködtem, sem levelezőmtől, ki több híres szőlőnek volt nagyon értelmes főfelügyelője, erre nézve mit sem hallhattam. Biztosítottak arról, hogy e vidéken ismerik a két Carbenet-et és azt hiszik, hogy a Carmenére egyéb nem lehet mint a Carb. franc. Magam ezen néven sohasem kaptam szőlővesszőt. Be kell azonban vallanunk, hogy Franciaországban is, a neveket illetőleg, nagy a zavar. Épen most kaptam egy bordeauxi tudósítótól levelet, melyben egy szuszra ugyanazt a szőlőt háromféle néven írja, ugyanis Carbenet Sauvignon, Carbenet Sauvignon és Carbenet Sauvignon. Egyáltalában a Carbenet nevet nagyon sokan használják a Carbenet-tel azonosan.

Lávay Jenő ur a Breton nevet hozza fel mint a Carbenet Sauvignon synonymját. Breton név alatt Zeyk József barátom kapott néhány vesszőt egyenesen a már néhai Odard gróf mint a szőlőjéből. Magam ugyan nem láttam ezeket, de Dr. Wolff Gyula Tordán, ki azokat az ottani mintaszőlőben a Carbenetek mellett miveli, határozottan állítja, hogy a kettő ugyan rokon, de nem azonos. A Breton történetét gróf Odard következőleg adja elő: Richelieu bibornok a legjobb bordeauxi szőlővesszőket Chinába küldötte Abbé Breton nevű praefectusának, hogy azokat elültesse, tőle eredt volna a Breton név. E mesének nagy bajára azonban Rabelais már néhány évszázaddal korábban ismerte és nagyon becsülte a Bretont. „Ce bon vin Breton“ — úgy mond — „lequel ne croist point en Bretagne, mais en ce bon pays de Veron.“ — A Breton valódi származásáról tehát mit sem tudunk, elégedjünk meg avval, hogy jó bort ad, dacára annak, hogy sem Carbenet Sauvignon, sem Carbenet franc.

Majd elfelejtém, Lávay ur cikkének legnagyobb tévedésére figyelmeztetni. Ő ugyanis azt mondja az öt bordeauxi fajról „növésük nem erős, sőt mondhatni gyöngé, rövid mivelési módot szeretnek.“ Nálam és ugyancsak Bordeauxban mind az öt faj nagyon erősen nő — 4 meter hosszúságú hajtás nem ritkaság — de hosszú és nem rövid metszést igényelnek. A rövid metszés, a mennyire én tudom, az egész bordeauxi vidéken ismeretlen. Ha Kovács ur ezen fajokból holdanként 50—60 akót (250—300 vedret) szűr, akkor kétségkívül sokkalta szerencsésebb, mint én.

Paget János.

A kezelő és védszemélyzet szervezése ma- gán erdőbirtokon.

A kezelő és védszemélyzet megválasztásánál minden birtokos főgondja oda kell irányuljon, hogy erdőkezelőjének szabad tért engedjen tevékenységének kifejtésére; ezen szabadon való működés azonban szakismeretet és az erdőkezelés iránt odaadó hajlamot feltételez, mivel csak ilyen kellékek mellett leendő képes az erdőkezelője az erdőjövédelmét a lehetőségig fokozni.

Említett kellékekkel bíró tisztet azonban a jelenben divó fizetés mellett a birtokos aligha fog találni, de igen olyat, ki felvételéig mindent ígér, azután pedig a birtokos nagy kárára egyéni szükségleteinek kielégítését fogja vezérelvül tartani.

A fizetést csupán készpénzben szabályozni, a birtokosra terhes, a tisztre nézve pedig hátrányos volna. Előnyösebb készpénz fizetés mellett a természetbeni javadalmazás u. m. lakás, fa, élelmiszerek, mint ez a legtöbb birtokos részéről a gazdasztekre nézve jelenben is történik, mivel a birtokos saját természetnyét ez által kellő árban értékesíti, tisztje pedig bizonyos körülmények között egyáltalán nem, vagy aránylag csak nagy pénzáldozat mellett szerezhetné be. Szántóföld- és kaszálójavadalmazás határozottan elvetendő, mivel ezek művelése sajátképi foglalkozásától elvonja, közelebb állván mindenkire saját, mint a birtokos érdeke, — e tekintetben kivételt csak a konyhakert, esetleg a gyümölcsös képezhet. Nem különben olyan járulékokban sem kell részesíteni, melyek kiterjesztésük által alkalmasak arra, hogy a birtokos lényegesen megkárosíttassék, minő a fa és általában az összes erdei termények eladásánál mint vállalkozó és nem csupán mint az uraság érdekeinek képviselője szerepelni. *)

Igen hatásos rugót képez az erdőjövédalom fokozására a kezelő tisztet az eladási többlet bizonyos meghatározott százalékában részesíteni, mivel ez által sajátlag is érdekelve lévén, iparkodni fog a jövédalmat jó vásárok kötése által fokozni, azonban itt is ügyelni kell nehogy jövédalmának szaporítása czéljából a beállítandó vágáshely, vagy vágássorozatot más jövédalmesebb részbe helyezze át, nemkülömben a % csak a tiszta jövédalmi többletre vonatkozhatik, mert különben arra csábíthatnák, hogy pl. 3 frtot adjon ki 2 frt nyers jövédalom behajtásáért.

A mondottakból önkényt következik, hogy a percentuatió magában véve rendes fizetésként nem szerepelhet, legfeljebb ennek kiegészítésére szolgál, nehogy a tiszt egyszer tömeges, máskor semmi fizetésben se részesüljön. Általános szabályul veendő továbbá az, hogy a személyzet bármilyen pénzjavadalmazása közvetlen soha, hanem a pénztár útján eszközöltessék. A hiva-

*) Egy erdélyi közalapítványi birtokon a közel múlt években hasonló káros következményű eset adta magát elő, hol egy kezelő tiszt a saját kezelésére bizott erdőből a terményeket mint közvetítő vállalkozó adta el, azon ferde nézet által vezéreltetvén hogy a rendes árnál előnyösebb feltételek mellett köthet szerződést az ezen eladásból származó nyereség őt illeti, holott a birtokos alapítvány ép azért látta el kiválólag előnyös fizetéssel, hogy az erdő jövédalmát a lehetőségig fokozza, de nem a saját, hanem a birtokos javára.

talnokok gyakori változása egy üzletnél sem boszulja meg magát oly érzékenyen, mint az erdésztnél *), hol a kezelő által létesített műveletek eredménye csak évtizedek multával mutatkozik valódiságában. De eltekintve ezen körülménytől, a kezelő tiszt gazdasági tekintetben a helyi, üzleti tekintetben pedig az erre befolyásos viszonyokat a legapróbb részletig kell ismerje, ezen felül nemcsak hideg kötelességérzet, hanem valódi előszertettel kell lennie a kezelésre bizott erdő iránt; mindezen kellékek csak hosszas, ugyanazon helyen tett szolgálat által sajátíthatók el.

A védszemélyzet képzettsége csak az irás, olvasás és számolásból, továbbá a fadöntés, vetés és ültetésnek a helyi viszonyokhoz mért kivételből állhat. Ezenkívül erőteljes egészséges testalkat, kitartás és szolgálati készség azon tulajdonok, mellyel birnia kell. Miután pedig tulajdonságokkal felruházott egyéneket a népnevelés jelen állása mellett a legalsóbb néposztályban is találhatni, néha ezek alkalmazása ajánlatosabbnak mutatkozik a félművelt és tudákos erdőőröknél, mivel szerény életmódjuk miatt csekélyebb fizetéssel beérik és ha esetleg kilátás nyitattik arra, hogy jó magaviselet és szorgalom útján munkafelügyelőkké lehetnek, az előléptetés ezen netovábbja utáni versengés a leghatásosabb buzdító eszköznek bizonyult. — Hyen egyének alkalmazása rendesen igen csekély kiadást okozván, azok javadalmazása a szerződésileg megállapított időben feltétlenül kiszolgáltatandó, nehogy életfentartásuk czéljából kényszerítve, sikkasztások megszokására nyujtassék alkalom.

Kertész György.

Válasz egy levélre.

Kedves barátom! Arra kértél, hogy mondanám el véleményemet a közted és S. bátyánk között lefolyt disputára. Jól van, elfogadom a megbízást.

S. bátyánk tehát nem akarja elhinni, hogy az a tej, mely ellés után a tölgyben van, a borjunak való és azt a tehénnek adja. Tudod barátom, ezen nézet nagyon el van terjedve és a legtöbb régi ember hallani sem akar az ellenkezőről; másutt pedig kiöntik az első tejet. S. bátyánk szintén olyan vaskalapos, vele tehát csinján kell banni; de tudom tapasztalásból, hogy enged az okoknak, eláll rögzött véleményétől, ha be lehet neki bizonyítani, miért nem jó az, a mit tesz. — Az első tej, ugynevezett boszorkány tej, tudományos neven Colostrum, arra van rendelve a bölcs természetől, hogy a borju tápcsatornájában, beleiben az alatt, a míg az anyja méhében tartózkodott, meggyült fekete ragadós bélsárt, a bélszarkot eltávolítsa, ezért az első tejnek olyan összetétele van, hogy hasajtólághat. Ha tehát az első tejet a borjutól elvonjuk, beleértjük magunkat a természet dolgába; a borju sokszor mindjárt az első napokban szorulásban fog szenvedni, ezt ily fiatal korban az állat igen megsini, sőt el is pusztulhat. Azután

*) Ugyanezen elv által indítatva emelt szót az országos erdészeti egyesület által Debreczenben 1868-ik év sept. 23-án tartott ülésen Bedő Albert ur az orsz. erd. egyesület titkára. (Lásd 1868-ik évi „Erdészeti lapok“ 534 lapját.)

mi haszna volna, a boszorkány tejet kifejve előnteni vagy a tehénnek adni? éppen semmi, míg a borju nagyon is reá szorul.

Mielőtt a további vitás pontokra áttérnék, szükségesnek tartom leírni egész röviden a tölgyet. Jól tudod, hogy a tölgyet a tejmirigyek s az őket bevonó külbőr alkotja; a külbőr a mellett, hogy a tejmirigyeket takarja, zacskókat, medenczékét alkot azok alatt, mely medenczékben a mirigyek által a vérből készített tej összegyűl és úgy megmarad bennök, mint akár egy bögrében. Mindenik külön csecsesel bir, más szóval a csecsek szük csatornáján keresztül be lehet jutni a medenczékbe. A csecsek végén pedig egy gyűrű alakú izom, az ugynevezett zárizom van jelen; ez a zárizom összeszorítja a csecscsatornák végét úgy, hogy a tej nem folyhat ki. Fejésnél a fejő keze, szopásnál pedig a borju nyelve és ajkai által mintegy erővel szétnyitvatik a zárizom és a tej kifolyhat; kifolyik azonban akkor is, ha a zárizom bennulva van és ennek következtében nem zárta eléggé el a csecsek nyílását, mely esetben azután a tej cseppekben vagy vékony sugárral kifolyni szokott; a mi bizony nagy veszteség a gazdára.

Kitűnik a mondottakból, hogy a tejmedenczékben a meggyűlt tej éppen úgy, mint a bögrében felvetheti tejfelét. Igaza van tehát S. bátyáknak, midőn állítja, hogy az elsőnek fejt tej soványabb, mint az utolsó: soványabb bizony, még pedig jóval. Szerinted a tehén mozgása, ide oda tipegése által a tej összekevertetik; ez nem áll, mert a medenczéknek bőre ruganyos és a szerint tágul, a mily mértékben gyűl a tej a medenczékbe. Ugye, ha egy hólyagot jól megtöltösz vízzel, akár min rázod azt, a víz még sem fog benne mozogni; így van ez a téjjel is. Némely vidéken fejés előtt megszokták gyűrni a tölgyeket, hogy a benne levő tej összekeveredjék. Nincs ennek a dörzsölésnek semmi haszna, sőt káros, mivel a feszült tölgyeket erővel össze-visszatapogatva fájdalmat okozunk a szegény állatnak, sőt erősen telt tölgy mellett gyuladás is állhat elő. Mit gondolsz most, hogyan jobb a borjut szopni engedni? mind a négy csecsből keveset? vagy pedig ha két csecset egészen neki hagyunk, kettőt pedig teljesen kifejünk? Az első esetben csak soványát kapja a tejnek a borju. E tekintetben ismét a természet bölcs elrendezésére mutatok, mely olyformán alkotta a tejet, hogy az — a borju azon korában, mikor mással nem él — csak egészen felel meg céljának. Ha két csecset egészen a borjunak adunk, kettős hasznunk lesz: először a borju jól táplálkozhat, mert nem fölzött tejet kap, másodsor ellenőrizhetjük azt, hogy megnyit szopik; fontos ez, ha tudni akarjuk a tehén által adott tejmennyiséget, mely ha kevés volna, pótoljuk a borju adagját, a többet pedig elvonjuk. Némely tehenészetben a fejés előtt és után engedik szopni a borjut, e mellett az eljárás mellett igaz ugyan, hogy a borju a tej soványából és kövérjéből is kap, de a tejmennyiséget nem tudhatjuk meg és bajos is kiszabni, hogy se igen sokat ne fejünk, se pedig a kellőnél többet ne hagyjunk. — De elég erről ennyi; a fejről magáról egy másik levélben fogok szólni.

Szentkirályi Ákos.

Néhány szó a gyümölcsstermelésről.

A gyümölcsészet nevezet magában foglalja mindazon elméleti ismereteket és fogások gyakorlatait, melyeknél fogva képesek lehetünk mindenféle gyümölcsfát szaporítani, nemesíteni, ápolni, azokat ideiglenes helyeikről nemcsak helyesen kivenni és sikeresen átültetni, hanem a helyi körülményekhez a gyümölcsfajokat minél előnyösebben megválasztani és azokat a természetük szerinti nagyságukhoz mérve kellő távolságban beosztani.

Továbbá a beültetett fákat természetes szabályos fákká nevelni és mindenféle mesterséges s tetszésünk szerinte alakúvá idomítani, a terméketlen fákat termésre erőltetni és azokat jó egészségben és termőerőben minél hosszabb ideig fenntartani és a beteges fákat meggyógyítani. Ugy szintén az egyes gyümölcsfajok közötti különbséget felismerni és végre a gyümölcsöket helyes időben leszedni, eltartani, elküldeni és hasznosan feldolgozni.

De, hogy a fentemlített gyümölcsészeti, inkább gyakorlati eljárásokat okadatolva és minél nagyobb sikerrel végezhesük, felette szükséges ismernünk a gyümölcsfa szervezetét és az egyes szervek életműködéseit, valamint azon anyagok vegyületeit is, melyek mint tápanyagok a gyümölcsfa által felvételnek és részünkre hasznos és kellemes tápszerekké feldolgoztatnak. Ismernünk kell mindazon körülményeket is, melyek a gyümölcsfa táplálkozására és életműködésére kisebb nagyobb befolyással bírnak, hogy azok közül azon tényezőket, melyeket változtatni hatalmunkban állhat, előnyünkre módosíthassuk. Így p. o. ismernünk kell első sorban is a talaj természettani tulajdonait, nevezetesen annak melegségét, hidegségét, lazaságát, kötöttségét és azon hatásokat, melyeket azon talajtulajdonok egyik vagy másik gyümölcsfajra gyakorolnak.

Ugy szintén a talaj vegytani tulajdonait is, azaz, hogy melyik talaj minő tápanyagokat szokott tartalmazni és hogy miként vagyunk képesek a hiányzókat pótolni vagy oldhatókká és a fa által felvehetőkké változtatni, hogy a gyümölcsfa a lehető leghosszabb ideig jó egészségben, termőerőben fentartásék. Mindezen ismereteket összevéve gyümölcsészetnek vagy gyümölcsstenyésztésnek nevezzük.

Hogy a gyümölcsészet helyes kezeléséhez mint szükséges kelléket annyi ismeretet soroltam fel, nem azért tettem, hogy az által a netalán hajlammal bíró, de kevésbé jártas kezdő gyümölcsészeket eltántorítsam. Legnemesebb törekvésüktől, az nem szándékom és nem is lehetne, mert a kik a gazdaságat eme fontos ágának sokoldalú hasznát csak távolról is ismerik és annál fogva úgy saját, mint nemzetgazdasági szempontból azzal foglalkozni hasznosnak tartják, vagy a kik csupa nemes szenvedélyből mint a lélekre és testre egészséges foglalkozás iránt már hajlammal bírnak, azoknak nem lesz nehéz feladat a gyümölcsészethez szükséges ismereteiket könyvekből vagy szaklapok útján annyira bővíteni, hogy azután a gyakorlatban is elég sikerrel működhessenek.

Inkább azokért kívántam az említett ismereteket felsorolni, kik a gyümölcsészetet mint haszontalan paraszt-foglalkozást kicsinylőleg megvetik és nem méltatják arra sem, hogy felőle

gondolkozzanak, annál kevésbé tartják a gyümölcsfa szaporítását, nemesítését és ápolását rangjukhoz illőnek. Ezeknek kíváncsiam kissé feltüntetni, hogy nemes foglalkozás biz az és sok oly szép ismereteket igényel, melyeket birni bárminő állásu és születésü embernek sem válnék szegényére.

De ezeknek nem azon reményben soroltam fel, hogy őket a gyümölcsészetnek talán megnyerhetem, mert az ily emberek-től nem merném kívánni, hogy a gyümölcsészet kedvéért még felnőtt korukban tanuljanak is és szaklapokból folytonosan figyelemmel kísérik az újabb haladást, hogy azt hasznukra fordíthassák. Ez még nem a magyar ember kenyere — ők a gyümölcsfát, melyet jobb gondolkodásu elődjök ültettek, csak annyira becsülik, hogy ha minden utánjárás s ápolás nélkül is gyümölcse terem, arról lerudalassák és hogy a meleg nyári napokban árnyékában heverhessenek.

Még nálunk igen sokaknál az utóbbi hajlam iránt nagyobb a fogékonyság, mint a gyümölcsészet iránt, mert ez sokkal kényelmesebb állapot, nem kell itt fát ültetni, hajladozva fát nemesíteni s azokat a meleg nyári napokon ápolni, azon nem épen kecsgető reményben, hogy azokról csak 10—15 év múlva ehetünk gyümölcsöt, vagy épen, hogy azokat utódaink számára ültetjük.

A gyümölcsészeti hajlam szép lelkü, önzéstelen emberekben szokott gyökeret verni, kik a dicsőségnek tartott szorgalmas munkásságukat a gyümölcstenyésztésre azon erős és csalhatatlan meggyőződéssel használják fel, hogy minden általuk ültetett gyümölcsfában első sorban maguknak öregségükre, azután pedig utódaiknak és közvetve a nemzetgazdasátnak egy-egy dúsan kamatozó tőkét biztosítanak.

A mi pedig a gyümölcsészettel való foglalkozás szépségét illeti, lehet-e valami életpálya, mely több és változatosabb gyönyört okozzon, mint ez, mely tavasztól késő őszig s minden évben újabb meg újabb gyönyörökkel tölti el ápolója lelkét.

Mily nyugodt és kellemes önézetet okoz annak, ki egy különben értéktelen, kopár helyen a természet segélyével oly gyümölcsös erdőt teremt, mely nem semmisül meg minden évben, hanem egy századon keresztül jutalmazva nagy mennyiségű nemes gyümölcseivel egész életében fogja hirdetni termelője szorgalmas munkásságát és önzéstelen nemes gondolkozását.

Csodálatraméltó, hogy a gyümölcsészet még igen sokak által kicsinylőleg ítéltetik el akkor, midőn a már kézzelfoghatólag bebizonyított nagy hasznán kívül, ha valaki szép képet képzel, p. o. a menyországot vagy paradicsomot, azt nemes gyümölcsfákkal telve festi le magának és mégis a valóságban aránylag oly kevés pártolója van, holott a gyümölcsfaültetéssel igen sok pusztá kopár helyeket valóságban is paradicsommá alakíthatnánk, mely azután a képzelt szépségen kívül még nemes gyümölcseivel is jól laktatná ültetőjét, mi e földi menyországban nem épen megvetendő toldalék.

Épen azért ugy egyesek, mint az egész ország vagyonsodása érdekében óhajtható lenne, ha a keleti kényelemből mielőbb kivetköznénk és okulva a szorgalmas népek példáin, megkettőztetett munkássággal törekednénk többféle terménytehat gyümölcstermelés által is jövedelmünket oda emelni, hogy

azok naponta szaporodó szükségleteinket évről-évre minden nehézség nélkül fedezhessék.

Gábor József.

Kolos-monostori vizsgák.

A kolos-monostori m. kir. gazdasági tanintézetben az 1876/7-ik tanév téli félévében a vizsgák a következő sorrendben tartatnak meg: a III-ad évi tanfolyamban február 19-én nemzetgazdasági üzlettan. 21-én állategészség- és gyógytan. 23-án kertészettan. 26-án erdészettan. 28-án építészettan. Mártius 2-án rétműveléstan. a II-o d évi tanfolyamban: 19-én állattenyésztéstan. 21-én növénytermelésstan. 23-án vegytan. 24-én légtűnettan és természettan. 26-án honcz- és élettan. 28-án mennyiségtan. Martius 2-án állattan. az I-ső évi tanfolyamban: Martius 3-án légtűnettan, természettan, mennyiségtan, irálytan.

Ezen vizsgákra az érdeklődő t. közönséget tiszteletteljezen meghívja.

Az igazgatóság.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1877 február 5-én.

46. Az 1877 januárhó 20-án tartott ülés jegyzőkönyve, — felolvasatván, a mai jegyzőkönyv hitelesítésére Gróf Mikes Miklós, Gróf Teleki Gusztáv és Tompa Károly tagtársak kéretnek fel.

47. A múlt ülés 40-ik száma alá beterjesztett elnöki munkafelosztásra vonatkozólag kételyek merülvén fel, — igazgató választmány kimondja, hogy e felosztás 8-ik pontjának nem kívánja azon értelmezést adni, miszerint az alelnökök helyettesítése az elnök távollétében az ott említett teendőkre is ki ne terjedne.

48. Egyleti pénztárnok Dr. Hintz György a januárhavi pénztári kimutatást terjeszti elő, mely szerint bevétel 3344 frt 36 kr, kiadás 354 frt 65 kr, marad pénztári átvitel februárhóra 2989 frt 71 kr, — tudomásul szolgálván, pénztárnok egyuttal felhatalmaztatik, hogy a nagy-buni alap követelésének részbeni törlesztését a költségvetésen felül befolyó pénzekből eszközölhesse.

49. Brassói kereskedelmi és iparkamara 60 sz. a. egy tüzetesen indokolt előterjesztésben egyletünk figyelmét a len- és komlótermelés fontosságára hívja fel, — a t. kamarának buzgó érdeklődéséért meleg köszönetet szavazva, maga a beces munkálat beható tárgyalás és jelentéstétel végett a közgazdasági szakosztálynak adatik ki.

50. Torda aranyosi gazd. egylet 10 sz. a. tudatja, hogy egyletünk évdíjas tagjai közé lép, — örvendetes tudomásul szolgál.

51. Biharmegyei gazd. egylet választmánya 1876 dec. 20-án tartott ülésének jegyzőkönyve, — tudomásul szolgál.

52. Udvarhelymegye alispánja 472 sz. a. a kért szarvasmarha tenyésztési szabályrendeletet beküldi, — köszönettel fogadattván, némi észrevételekkel a lapban közlendő lesz.

53. Kolos-monostori m. kir. gazd. tanintézet igazgatósága 8 sz. a. „Gróf Mikó Imre emléke“ czimen életbehívott

ösztündij alapításáért hálás elismerését nyilvánítja, — tudomásul szolgál.

54. Borbély Károlina néhai Gróf Bethlen László arczképének megkésztetésére 250 frtot küld be, — a nagylelkű adomány köszönettel fogadtatván, a t. adakozónak az elnökség külön átiratban fog köszönetet mondani.

56. Egyleti titkár indítványozza, hogy a közelebből tárgyalás alá kerülő birtokrendezési törvényjavaslat újból kinyomassék és az országgyűlési képviselők között kiosztassék, — az indítvány elfogadtatván, a 42 frtra rugó nyomdai költség ezennel utalványoztatik.

57. Elnök Tisza László beküldi a titkár nyilatkozatát, mely szerint utóbbi kötelezi magát, hogy jelen hivatalát 1880 július hó 1-éig el nem hagyja, — őrizés végett a pénztárhoz tétetik át.

58. Békésmegyei gazd. egyesület lábas jószágért felelt nyitott pályázatának programját küldi be, — lapban közlendő lesz.

59. Ministerium 1527 sz. a. tudatja, hogy a birtokrendezés tárgyában tett felterjesztésünket, valamint a brassói kamara emlékiratát is az igazságügyministernek figyelmébe ajánlotta, — örvendetes tudomásul szolgál.

60. Egyleti titkár a kolozsvári kereskedelmi kamara m. é. december 29-én tartott ülésének jegyzőkönyvét mutattván be, utal annak 3-ik pontjára, mely marhakereskedésünk fejlődésének akadályául a marhavész által indokolt kiviteli tilalmat sorolja fel és kéri választmányt, hogy egyesületünknek ez ügyben még 1875 martius 1-én a képviselőházhoz intézett indokolt kérvényének ellátását erélyesen sürgetni méltóztassék; — miután az ügy fontossága a hivatolt kérvénynek mielőbbi tárgyalását továbbra is elhalasztani alig engedi, tagtárs és képviselő Bokros Elek felkérte, hogy ez érdemben az országgyűlésen interpellálni sziveskedjék, mely felkérésnek a jelen volt tagtárs ur készséggel engedett és interpellációját már a közelebbi napokban meg fogja tenni.

61. Fűvész Marc Ferencz tanulmányi utazásokra és kísérletekre segélyezést kér; — miután a szűkre szabott költségvetés ily kiadásokra alappal nem rendelkezik, kérése nem teljesíthető.

62. Titkár indítványozza, hogy a „Házi ipar lapja“ s „Ampelographische Berichte“ czimű lapok előfizetessenek, — egyhangulag elfogadtatott.

63. Szőlészeti vándortanárnak Fekete Pál indítványozza, hogy a jelen évben a kalotaszegi és Almás vize menti szőlők kerüljenek meglátogatásra, — azon kiegészítéssel fogadtatott el, hogy ehhez még a szilágysági borvidék csatoltassék, miről a vándortanárnak értesítendő lesz.

64. Kotosmonostori m. kir. gazd. tanintézet igazgatósága 16. sz. a a téli félévi vizsgákra képviselőket kér küldeni; — képviselőkül Szabó József, Szentgyörgyi József, Ladányi Sándor, Dávid Antal és netán még csatlakozó tagtársak kéretnek fel azon további kérelemmel, hogy az ott tapasztaltokról jelentést tenni sziveskedjenek.

65. Segesvári járásbírótság 3976 sz. a. tudatja, hogy a

nagybuni birtokot Berde Mózes nevére kebeleztette; — tudomásul szolgál.

66. Szerkesztő bizottság az „Erdélyi Gazda“ 1876. évi zárszámadásáról tevén jelentést, előadja, hogy a kiadás 1900 ft 17 krt, a bevétel 1730 frt 16 krt tett és így a deficit 170 frt 11 kr., mellyel szemben 350 drb. tagsági és cserepéldány díjtalanul küldetett szét, — tudomásul szolgálván, választmány a 170 frt 11 krt kiadásra utalványozza és egyleti pénztárnok Dr. Hintz György urat az előterjesztett számadás terhe alól a fennhagyandók fennhagyásával felmenti.

67. Ministerium 3491. sz. ex 1876 a viaszhamisítás meggátolása iránt intézkedik; — véleményezés végett a kertészeti és méhészeti szakosztályhoz tétetik át.

68. Közgazdasági szakosztály február 1-én tartott üléséből a brassói keresk. és iparkamara birtokrendezési felterjesztés ügyében adott első véleményéhez ragaszkodva, kéri választmányt, hogy a t. kamarának köszönetet mondva, avval a ministerium 1527. sz. átiratát is közölni sziveskedjék (l. 59. sz.). A gazdasági sorshuzás ügyében véleményezi, hogy az apaállatok, főleg bikák hiányára a megyei főispánok figyelme felhivassék és egy mintaszabályrendelet melléklésével a megfelelő intézkedések életbeléptetése kérelmeztessek, miután sorsolás útján e bajon segíteni nem lehet. A tenyészállat-, gép- és eszköz-sorsolás engedélyezése és illetékmentesítése vagy leszállítása érdekében ugy a pénzügyi, mint a földmívelési ministeriumhoz indokolt kérvény lesz intézendő, a részletes tervezet kidolgozása pedig csakis ezen kérvény kedvező ellátása után lesz eszközölhető, — választmány a szakosztály véleményét elfogadva, az elnökséget ez értelemben megbizza.

69—74. Skalizky Ferdinánd, Dugaszi Albert és Fábry Antal kertbérleti ajánlatai és pótajánlatai és a kertészeti szakosztály véleménye, — választmány tüzetes tárgyalás után valamennyi ajánlatot és pótajánlatot elveti s újból is felkéri a kertészeti szakosztályt, hogy az elnök Tisza Lászlótól bekérendő tervezet alapján a kert házi kezelésére vonatkozó részletes dolgozatot martiushó 15-ére beterjeszteni sziveskedjék.

75. Egyleti titkár a szükséges szekrények költségvetését mutatja be, — a szekrények beszerzésére nézve az elnökség bizatik meg.

76. Kolozsvári orvos-természettudományi társulat 1876. évi értesítőjét küldi meg, — köszönettel könyvtárra helyeztetik.

77. Galicziai gazd. egyesület február 24-én tartandó közgyűlésére hív meg, — képviselőül az ottani titkár Grelinsky ur fog felkérteni.

78. Az ügyvédi kézen levő alapítványi kamat és évdíjhátralétek kitisztázása érdekében felkért bizottság terjedelmes jelentését beadja; — köszönettel fogadtatván, használat végett a pénztári bizottsághoz tétetik át.

79. Egyleti titkár martiushó 3-ától kezdődőleg 8 napi szabadságot kér, — megadtván, a martiushó 5-ére esedékes havi ülés mely napon való megtartása iránt az elnökség fog intézkedni.

Hitelesítik

Gróf Teleky Gusztáv, s. k.

Gróf Mikes Miklós, s. k.

Tompa Karoly, s. k.

B. Huszár Sándor,

egyleti alelnök.

Gamauf Vilmos,

egyleti titkár.

Mai számunk mellékletét

Simonffy István helybeli gépész körlevelét melegen ajánljuk érdeklődő t. olvasóink szives figyelmébe.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Déva, Fogaras, Torda, és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy tizedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 800 kr., leütve a tizedrészét, 80 krt, marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Gyümölcsfa-oltó-galy- és mageladás.

A legjelesebb kipróbált fajokat Bereczki Máté urtól és Reutlingen-ből a német gyümölcsészek első intézetéből szereztem és az ő utmutatása szerint tenyészttem. Czélom csak jót termelni és tenyészteni. Már van feleslegem, a mit a közönség rendelkezésére bocsáthatok, de még idő előttinek tartom árjegyzék kibocsátását; kik bővebb értesítést kívánnak, sziveskedjenek hozzám fordulni.

A gyümölcsfajokat Bereczki ur e lapok útján már ösmerteté; azokból az általa ajánlottakat bírom és szolgálhatok belőlök 1—4 éves csemetékkel és ojtógalyakkal. De kiemelem főként őszi baraczk és meggygyeimet. Azután igen jeles asztali és bor szőlő fajokból sima és gyökeres vesszőkkel is szolgálhatok. Nem különben legjelesebb vetemény magvait ajánlom és ezek közül különösen kiválók, gálócsi muskotály dohány magom, — Meyneféle főzni való török buzám, — Turkesztán és marsovszki dinnye magvaim, és több effélék. Áraim a pestieknél olosóbbak.

Rajokat 3 fontos sulyukat april közepétől kezdve 6 ftyával szállítok.

Mézet, Dzierzon rendszer szerint hidegen szürve, fontját 50 krjával. (10.) (1—3)

Egy két löerejű jó karban levő **Lanz-féle eséplő gépem** is van eladó.

Ára 300 frt. Bármiféle terményt jól csépel.

Dömötör László

Puszta Poo, tiszavidéki vasut állomása.

Felszólítás a t. cz. gazdaközönséghez!

Közelebről kiadandó magárjegyzékem összeállításával foglalkozván, tisztelettel felkérek mindenkit, a kinek gazdasági magvai, u. m. luczerna, löher, muhar, bükköny, lenmag, lenzab, borsó, kerti vagy mezei paszuly, mák, kanadai zab, kendermag vagy bármiféle más gazdasági magvai eladók, vagy pedig eladás végett bizományba adandók volnának, méltóztatassanak engem személyesen felkeresni, vagy minta beküldése mellett levélben értesíteni. — Kolozsvárt, januárhó 1877.

(9) 3—12 **CSIKY IMRE**, füszer-, mag- és ásványviz-kereskedő.

Tauffer Ferencz magkereskedése Kolozsvártt,

ajánlja:

Gazdasági, kerti és virág **magvak** raktárát, Mayer-féle **Trieurs** konkoly, bükköny és zab **választó gépeket**, **törökbuza fejtőket**, **szelelő és választó rostákat**, Mayer-féle általánosan kitünőnek ismert kovácsolt vasból készült kézi, ló és vizerőre alkalmazható **eséplőgépeket**, **gabonás zsákokat** nagy választékban.

Saynor, Cooke és Ridal-féle **kerti eszközöket**, u. m. oltó, szemző, metsző késeket, ollókat, ásókat.

L'homme-Leffort-féle francia faviaszt és fahéjt különböző minőségben.

(1.)

(6—52)

Gazdáknak és községeknek!

(12)

Az erdélyi országrészben

2—3

WALSER FERENCZ ur

budapesti gép- és tűzoltószerek gyára és harangöntődéje

KOLOZSVÁRT belmonostorutcza 12. szám alatt raktárt nyitott, hol kellő számban és minőségben **kocsifecskendők, mozdonyfecskendők, kisebb községi s targonczás szivattyuk** láthatók és kaphatók, mire nézve felkérem a t. gazdákat és községeket, hogy azokat megszemlélni vagy azokról levél útján nyújtandó bővebb felvilágosítást szerezni ne terheltessenek.

A kitünő jó gyártmányoknak legolcsóbbra szabott ára mellett egyes **birtokosoknak és községeknek kellő biztosíték esetén huzamosabb időre szóló részletfizetéseket is engedélyezek.**

Egyszersmint ugyancsak községeknek és egyházi kegyuraknak ajánlom **Walser Ferencz urnak** kitünőknek ismert **harangjait**, melyek minden kívánt nagyságban és minőségben teljesen felszerelve rendelhetők.

Kolozsvártt, 1877 februárhóban.

Teljes tisztelettel

Bosch Károly Gusztáv.

„VICTORIA” biztosító-társaság Kolozsvártt. (Alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása: (1875. december 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865)—1874. év végéig	o. é. 19.606,023 frt 99 kr.
Bevétel 1875-ik évben	o. é. 2.602,042 frt 73 kr.
összesen	o. é. 22.208,066 frt 72 kr.
Kifizetett károk kezdettől (1865)—1874-ik év végéig	o. é. 6.680,656 frt 27 kr.

Kifizetett károk 1875-ik évben	o. é. 793,469 frt 47 kr.
összesen	o. é. 7.474,125 frt 74 kr.
Kiosztott nyeremény kezdettől 1875-ik év végéig	o. é. 439,738 frt 69 kr.
Évi díjbevétel	o. é. 1.000,000 frt — kr.

BEZÁRÁSOK A SZÖVEGEK ALATT

- a) tűzkárok ellen (ha villám-csapás által okozottak is) épületekre, gyárokra, készletekre, ingókra stb.
 b) jégkárok ellen, teljes kárterítéssel;
 c) az ember életére, minden módozatokban — és közvetlenül
 d) a túlélési csoport biztosításokat.

A folyamatban lévő széna és gabonakészlet — biztosítási igényre különösen is felhívják a közönség figyelmé. Biztosítatnak ugyanis tűz ellen mindenféle gabonaneműek, asztalokban vagy csűrökben, úgy takarmányok is szabad ég- vagy fedél alatt. Nagyobb összegű biztosításoknál, úgy azoknál, kik jébben is biztosítottak és káruk nem volt, vagy olyanoknál, kik épületeiket is együttesen adják fel — különös kedvezmények nyújthatnak.
 Tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a cséplőgépek használata naponként általánosabb lett, minek folytán az elcséplés az eddigénél gyorsabban történik, a „Victoria” azon kedvezményt léptette életbe, hogy azon felektől, kik gabonáikat géppel csépelettik, egy havi tartamra is fogad el aránylagos díj mellett biztosítást.
 Elcséplés után a biztosítás — ha a rakodási hely és idő bejelentetik; a szemre is kiterjed.
 Az ügynökségek utasítva vannak, a közönségnek minden felvilágosításokkal, nyomtatványokkal szolgálni, a biztosításokat felvenni és esetleges kívánásokat ide bejelenteni.

Központi iroda: Kolozsvártt, főtér 26-ik szám.

Vezérügynökségek: Bécs, Budapest, Grätz, Prága, Szeben.

Főügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökségek: a birodalom minden jelentékenyebb helységében.

A „VICTORIA” biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségének mindig hiven és pontosan megfelelvén, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemtől ment intézet által eszközöztetni.

(5)

(3—26)

„VICTORIA” biztosító társaság.

Piaci árak.

A heti vásár	Egy hectoliter (=70 kupa)							100 kilo		1 köbméter	1 kilo	
	helye	napja	tiszta buza	telegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzfű	marhahús
Bosztoroze	jan. 30.	800	460	450	—	210	300	320	90	320	—	28
Brassó	febr. 2.	920	710	545	—	235	410	240	100	360	—	32
Csik-Szereda	jan. 31.	834	672	510	450	200	400	400	180	125	—	24
Déas	febr. 6.	840	750	650	—	225	320	580	160	200	—	32
Déva	jan. 13.	900	800	770	550	670	530	450	160	136	—	32
Erzsébetváros	febr. 3.	750	650	575	—	330	325	320	140	300	—	32
Fogarasz	dec. 14.	775	680	450	450	200	425	140	36	—	—	24
K-Fehérvár	febr. 3.	876	660	600	—	326	340	350	170	300	—	36
Gy.-Sz.-Miklós	febr. 3.	775	550	500	425	200	450	170	25	—	—	24
Kolozsvár	febr. 8.	810	600	565	—	250	370	280	160	450	—	38
M-Vásárhely	febr. 1.	800	550	550	240	230	300	220	60	360	—	34
Naszód	febr. 1.	930	650	530	330	200	330	220	100	250	—	28
Nagy-Enyed	febr. 1.	800	650	550	—	268	325	300	100	235	—	36
N-Szeben	febr. 6.	880	740	580	500	260	370	160	110	350	—	38
Segesvár	febr. 1.	740	600	550	—	230	300	130	80	230	—	32
S-Sz-György	febr. 5.	850	800	530	400	240	400	220	100	250	—	28
Szamosújvár	febr. 5.	880	580	585	—	245	380	350	75	500	—	30
Sz.-Kégen	febr. 1.	815	650	590	360	250	350	290	140	240	—	32
Sz-Udvárhely	febr. 6.	850	700	600	—	250	425	250	40	200	—	32
Torda	jan. 27.	1000	800	575	—	300	300	380	40	300	—	36
V.-Hunyad	jan. 5.	800	600	540	—	250	480	200	100	600	—	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számítottak.

A hirdetés szövegét

a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszős szerint akarhanszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 4-6 7-12 13-18 19-24 25-30 31-36 37-42 43-52										
	szeri hirdetésnél forint										
10/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
3/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
1/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
3/16 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. helyvedj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelentik

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészen eredményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.